

ჩაწერილი და შედგენილი
გრიგოლ კოკელაძის მიერ
ЗАПИСАЛ И СОСТАВИЛ
ГРИГОЛ КОКЕЛАДЗЕ
WRITTEN DOWN AND COMPILERED
by Gr. KOKELADZE

ქართული
ბიბლიოთეკა

21

საბავშვო სასკოლო მუსიკის
კვლევის მეთოდური მასალა

შეგნა და შედგინა
გრიგოლ კოკელაძე

ГРУЗИНСКИХ НАРОДНЫХ ПЕСЕН

Для учащихся

GEORGIAN FOLK SONGS

FOR PUPILS

1480
FM 3

47844(c) (=99.962.1)

ქართული ხალხური სიმღერა

მოსწავლეთათვის

21

ГРУЗИНСКИХ НАРОДНЫХ ПЕСЕН

ДЛЯ УЧАЩИХСЯ

GEORGIAN FOLK SONGS

FOR PUPILS

FM 1480
3

ჩაწერილი და შედგენილი
გრიგოლ კოკელაძის მიერ
ЗАПИСАЛ И СОСТАВИЛ
ГРИГОЛ КОКЕЛАДZE
WRITTEN DOWN AND COMPILERED
by Gr. KOKELADZE

სსრ კავშირის მუსიკალური ფონდის საქართველოს განყოფილება
19 თბილისი 81
Грузинское отделение Музфонда Союза ССР
19 Тбилиси 81

რედაქტორი **მ. დავითაშვილი**
Редактор **М. ДАВИТАШВИЛИ**

გარეკანი **ირ. ზორდელაძისა**
Обложка **Ир. Горделадзе**

ქართული საბ. სამ.
მეცნიერებათა
აკადემიის ბიბლიოთეკა

რედაქტორისაგან

კომპოზიტორმა გრიგოლ კოკელაძემ ხანგრძლივი შემოქმედებითი მოღვაწეობის მანძილზე ჩაწერა და ნოტებზე გადაიტანა საქართველოს სხვადასხვა კუთხის მრავალი ხალხური სიმღერა და საკრავიერი მუსიკა. გრ. კოკელაძე ნაყოფიერ მუშაობას ეწევა აგრეთვე ბავშვთა მუსიკალურ-ესთეტიკური აღზრდის დარგში. მას დაწერილი აქვს მეთოდური ხასიათის მრავალი ნარკვევი და წერილი, შექმნილი და გამოცემული აქვს საბავშვო სიმღერების კრებულები.

წინამდებარე კრებული გ. კოკელაძემ საქართველოს კომპოზიტორთა კავშირის თხოვნით შეადგინა. იგი დანიშნულია საშუალო სკოლის მოსწავლეთათვის და შედგება მის მიერ ჩაწერილი ქართული ხალხური სიმღერებისაგან.

კრებული, უდავოდ, დიდ სამსახურს გაუწევს საშუალო სკოლების მუსიკის მოსწავლეებს მოსწავლეთა ესთეტიკური აღზრდისა და ჩვენი ხალხური უმდიდრესი მუსიკალური საგანძურის შემდგომი გავრცელებისა და პოპულარიზაციის საქმეში.

საქ. სსრ სახალხო არტისტი, კომპოზიტორი **მ. დავითაშვილი**

ОТ РЕДАКТОРА

Композитор Григол Когеладзе на протяжении своей длительной творческой деятельности записал и переложил на ноты множество народных песен и инструментальных наигрышей различных уголков Грузии.

Г. Кокеладзе ведет плодотворную работу также в области музыкально-эстетического воспитания детей. Им написан целый ряд методических очерков и статей, созданы и изданы сборники детских песен.

Предлагаемый сборник составлен Г. Кокеладзе по просьбе Союза Композиторов Грузии. Он состоит из записанных им грузинских народных песен и предназначен для учащихся средних школ.

Нет сомнения, что сборник окажет ценную услугу преподавателям средних школ в эстетическом воспитании учащейся молодежи и послужат делу дальнейшего распространения и популяризации замечательных творений народного гения.

Нар. арт. Гр.ССР, композитор **М. ДАВИТАШВИЛИ**

წინასიტყვაობა

მოსწავლეთა ესთეტიკური აღზრდა და ახალგაზრდა თაობაში მაღალი მხატვრული გემოვნების დანერგვა უაღრესად მნიშვნელოვანი და აქტუალური ამოცანაა. ბავშვს პატარაობიდანვე უნდა შეესწავლოს და შევსდეს როგორც კლასიკური და თანამედროვე მუსიკალური შემოქმედება, ასევე ჩვენი ერის მიერ შექმნილი ხალხური სიმღერები და საკრავიერი მუსიკა. საქართველოს კომპოზიტორთა კავშირის ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილება, რომ საქართველოს მუსიკონდმა საშუალო სკოლების მოსწავლეთათვის დაბეჭდოს მათთვის მისაწვდომი ქართული ხალხური სიმღერების კრებული, უაღრესად დროული და მნიშვნელოვანია. საშუალო სკოლებისათვის ამგვარი კრებულის შედგენა ბევრ სირთულესთან არის დაკავშირებული. რაც მთავარია, ქართული ხალხური საბავშვო სიმღერების რაოდენობა მეტად მცირეა. ამიტომ მომიხდა ზოგიერთი სიმღერის ტრანსპონირება. ძნელია ამა თუ იმ სიმღერის ტონალობის წინასწარ განსაზღვრა, ვინაიდან საშუალო სკოლებში, პიონერთა სახლებში თუ სხვაგან მოსწავლეთა სხვადასხვა ასაკის — გოგონათა, ვაჟთა და ქალ-ვაჟთა გუნდებია შექმნილი. სამივე შემთხვევაში ერთი და იგივე სიმღერა სხვადასხვა ტონალობაში შესრულდება. ამის ზუსტად განსაზღვრა მხოლოდ მომღერალთა გუნდის ლოტბარს შეუძლია.

პრ. კოკელაძე

ПРЕДИСЛОВИЕ

Эстетическое воспитание учащейся молодежи — одна из насущных и актуальных задач музыкальной педагогики.

Наряду с классической музыкой, ребенка с малых лет необходимо приобщать к народным песням, их высоким художественным ценностям. Поэтому представляется очень своевременным решение руководства Союза композиторов Грузии поручить Музфонду Грузии издать для учащихся средних школ сборник грузинских народных песен, доступных для детского исполнения.

Составление подобного сборника связано с немалыми трудностями, так как грузинских народных детских песен очень мало. Пришлось транспонировать некоторые песни. Заранее трудно определить тональность той или иной песни, так как она может быть исполнена учащимися различного возраста: хором девочек, мальчиков или же смешанным составом. Во всех этих случаях одна и та же песня будет исполнена в разных тональностях по усмотрению хормейстера.

Гр. КОКЕЛАДЗЕ

შინაარსი

1. მოგონება — მახსოვს პირველად (იმერული)	9
2. ნანინა (ქართლ-კახური)	11
3. სისა-ტურა (მეგრული ნანა)	12
4. ნანა (გურული კილო)	16
5. ნანა (ხევსურული)	18
6. ორი მზე — სიმღერა ლენინზე (გურული)	19
7. ჩონგურს სიმები გავუბი (გურული)	22
8. სიმღერა იაკობ გოგებაშვილზე (გურული)	24
9. ღამის მებრე ვარ (კახური)	27
10. თამარ ქალი (ქართლ-კახური)	28
12. ჩაუხტეთ და ჩაუხტეთ (ქართლ-კახური)	30
12. დიდავოჲ ნანა (მეგრული)	32
13. ლილინი ჩონგურზე (მეგრული)	36
14. ცხენოსნური (აფხაზური)	38
15. სიმღერა სტალინგრადზე (გურული)	39
16. სი სოულ სი ცირა (მეგრული)	42
17. ფერინა (კახური)	45
18. სი ქოულ ბატა (მეგრული)	46
19. ჩემო ნათლიდედაო (იმერული)	48
20. რად გინდა ქალი ღამაზი (იმერული)	50
21. მოგონება — მახსოვს პირველად (მეგრული)	52

მომონება — მასსოვს პირველად

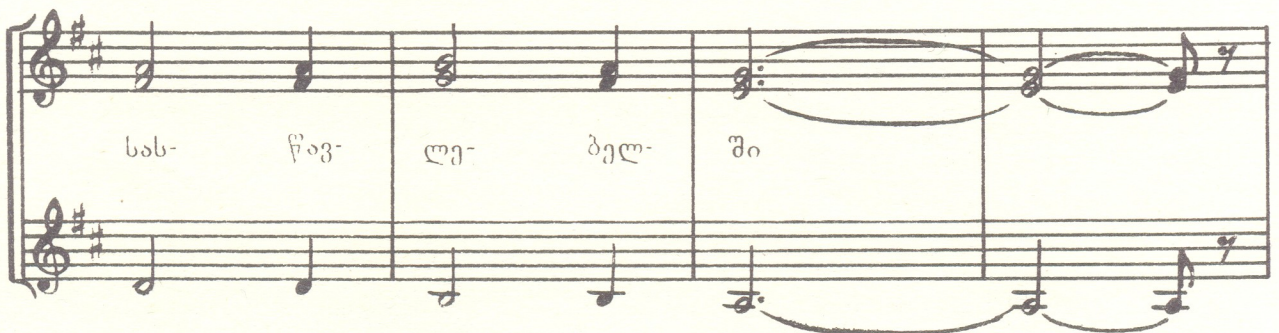
(იმერული)

ტექსტი გიორგი ჭალაღიდელისა (შემოკლებით).
 ასრულებდა ქუთაისის სასულიერო სასწავლებლის მომღერალთა
 გუნდი რაუდენ ხუნდაძის ხელმძღვანელობით 1918 წ.

Moderato *mp*

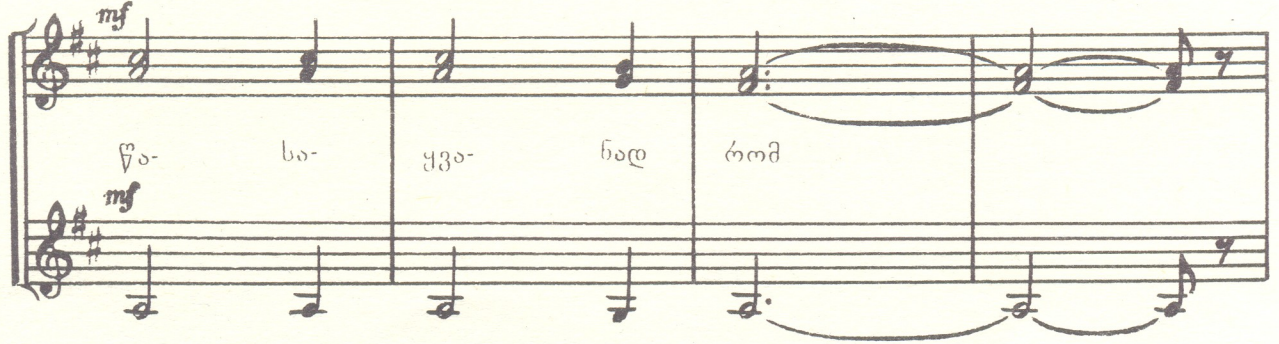

მას- სოვს, პირ- ვე- ლად

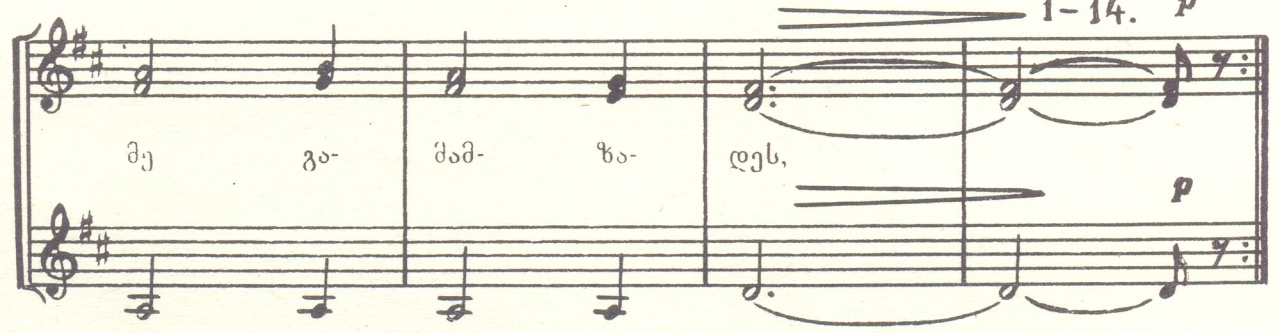
სას- წავ- ლე- ბელ- ში

mf

წა- სა- ყვა- ნად რომ

1-14. *p*

მე გა- მამ- შა- დეს,

mf *meno mosso*

ოვალ- თა- გან ცრემ- ლებს

mf

mp

ფრქვე- ვა გაპ- ქონ- და.

pp

pp

1. მახსოვს პირველად სასწავლებელში
წასაყვანად რომ მე გამამზადეს.
2. მაშინ ანბანი მომცეს მე ხელში
და შორსა გზასა მე გამაგზავნეს.
3. ვხედავდი, მინდვრებს რომ ვშორდებოდი.
ნახვევ ბალებსაც ვეთხოვებოდი. —
4. დაღონებული მწარედ ვსტიროდი.
მაგრამ არავის ვებრალებოდი...
5. მხოლოდ ეს მახსოვს, — გამოძევა დედა
და მითხრა: „შვილო, კმარა, ნუ სტირი.“
6. ვინც სახლში დარჩა, რა გააკეთა,
ვინ მოიშორა თავიდან ჭირი?
7. გიყვარდეს სწავლა, გულმოდგინება, —
შრომა და ტანჯვა ნუ გეზარება.
8. თუ შენი შრომა და შენი ტანჯვა
სამშობლოს რაღმე გამოადგება...
9. ეცადე ძლიერ და გქონდეს სძენა, —
კარგია, შვილო, სწავლის შეძენა. —
10. მაგრამ ამას გთხოვ ყველაზე უფრო,
არ დაივიწყო სამშობლო ენა:
11. მერწმუნე, რომა გამოცდილია, —
თუ საძირკველი დანგრეულია.
12. მაშინ კედლების აშენებისთვის
ყოველი შრომა დაკარგულია!”
13. ამ სიტყვებითა დედაც მომშორდა,
და ეს მას აქეთ დამამახსოვრდა. —
14. რომ ის ამ სიტყვებს გრძნობით ამბობდა,
თვალთაგან ცრემლებს ფრქვევა გაჰქონდა.

ნანიწა

(მართლ-კახური)

Andante

ასრულებდა ქალთა ანსამბლი მარიამ არჯევნიშვილის ხელმძღვანელობით.

solo *p*

ნა- ნი- ნა, ნა- ნა, ვარ- დო ნა-

pp ნა! *p* **tutti** ნა- ნა, ნა- ნა, ვარ- დო ნა- ნა!
დე- დის მკერდ- ში მი- გივ- ნი-

pp *p* ნა- ნას გე- ტყვი,
დე- დის მკერდ- ში

და- ი- დი- ნე ხე- მო პა- ტა-
მი- გი- გნი- ს მენ ტკბი- ლი ბი-

1.2.

pp რავ! ნა. *pp* 3. *riten* პა- ტა- რავ! *ppp*

სინა-ტურა

♯ (მეგრული ნანა)

ტექსტი ლადი სალადაიასი. ასრულებდნენ: ნოკო ხურცია, პარმენ ხურცია და ვალერიან სვანიძე, 1934 წ.

Andante

ნა- ნა, ნა- ნა- ი- ა, ნა- ნა სქუ- ა,

ნა- ნა ნა- ში ჭი- რი- მა არ- ევა

ნი- შა დი- შამ- ჯა- ნუქ, ვარ- დიმ

ჭი- რი- მა. გა- ნუ- თხ- შვი

შკარ- თუ- ნი- დო ნა- ნა.

შკარ- თუ- ნი- დო დი- იფ- ნი- ნი

*) ეს საყბაოდ განსხვავებული ვარიანტი იძსთან შედარებით. რაც პირველ კრებულშია.

მა- ბუ- დო თუ- თას ქო- გუ-

რა- ვუ- მუ- ში ჭო- რი- მა!

სი- სი- ტუ რა მუ- ურ- სი- ა, სი- სი- ტუ რა

მუ- ურ- სი- ა ნა! ბონ- დო, ბონ- დო ბო- ში
ბონ- დო, ბო- ში

მუშ დი მუშ დი- და- სუ
მუშ დი- და- სუ ო- ხუ- ტო- ლდე გუ- ურ- სი- ა.

საქართველოს
რესპუბლიკის
საქართველო

mf

ბა! ბრყ- აა ბთბ- რა, ბრყ- აა ბა- ბა,

mp *p*

ბრყ- აა ბთბ- რა, ბა- ბა- ბა! ბა!

mp

ბრყ- აა ბთბ- რა, ბრყ- აა ბა- ბა, ბრყ- აა ბთბ- რა,

pp *meno mosso*

ბა- ბა- ბა! ბა- ბა ბყ- რა ბყ- რა ბა- რა

riten *ppp*

ბა! ბა ბთბ- რა, ბა- ბა- ბა! *ppp*

ქართული თარგმანი:

ნანაია, ნანა შვილო
ნანასი ჭირიმეო.
აკვანში რომ იფურხქნება
იმ ვარდის ჭირიმეო.
საბანი რომ გადავხადე,
ღმერთო რა ეიხილეო, —
მზის და მთვარის იყო მგვანი,
მისი ჭირიმეო.
სისა-ტურა მიცუნცულეგს,
შიებია, წყურებია,
ბონდო-ბიჭი თავის დედას
გულში ჩახუტუნებია.
სუ, სუ, ბონდო, სუ, სუ, შვილო,
სუ, სუ, ბონდოს ჭირიმე,
სუ, სუ, ბონდო, სუ, სუ, შვილო,
სუ, სუ, ბონდოს ჭირიმე.

ნანა

(ბურული კილო)

ტექსტი ი. ჭავჭავაძისა (შემოკლებით). ასრულებდნენ: მანანა აბშილავა, ამირან ბერაძე და ალექსანდრე ანანიძე, 1953 წ. ბათუმი.

Largo
pp

trio

ნა- ნა, შვი ლო. ნა- ნი- ნა! ნე- ტა რამ შე- გი- ში- ნა?

რა-ზედ შეკრ- თი, მტი- რალ- ნი რის- თვის მო- მა- პყარ თვალ- ნი?

და! ნა- ნი- ნა- ი, ნა- ნა,

pp *mp*

ნა- ნი- ნა- ი, ნა- ნა, ნე- ტა რამ შე- გი- ში- ნა?

p

p *pp*

ნა- ნა, შვი- ლო, ნა- ნი- ნა!
და!

mf *coro*

ნა- ნი- ნა- ი, ნა- ნა,
ნა- ნი- ნა- ი, ნა- ნა,

mp *pp*

ნე- ტა რამ შე- გა- ში- ნა?
ნა- ნა, შვი- ლო, ნა- ნი- ნა,
და!

FM 1480
3

1. ნანა, შვილო, ნანინა! ნეტა რამ შეგაშინა?
რაზედ შეკრთი, მტირალნი რისთვის მომაპყარ თვალნი?
2. ჯერ მინამ ხარ ყმაწვილი, მინამ დრო მოგესწრება,
ისწრაფე, შვილო, ძილი, ისწრაფე განსვენება!
3. მოვა დრო, გაიზრდები, მკლავი გაგიმაგრდება,
შვილო, ყრმობის სიზმრები ბრძოლაზედ გაგეცვლება.
4. ჩემი ნანა ეს არი, შვილო მას უერთგული,
რაც მე სიტყვით გითხარი — შენ საქმით აღმისრული!
5. აინთე ცეცხლით გული, მტერსა დაეცი მეხად,
ანკით შვილი ერთგული დააკვდი მამულს მსხვერპლად!

ქ. შარტის სახ. სამ-
ხარ სახელმწიფო
რესპუბლიკურ
ბიბლიოთეკა

ნანა

(ხმისფარული)

ასრულებდა თიანეთის ქალთა ანსამბლი, 1935 წ.

Andantino
mp

solo

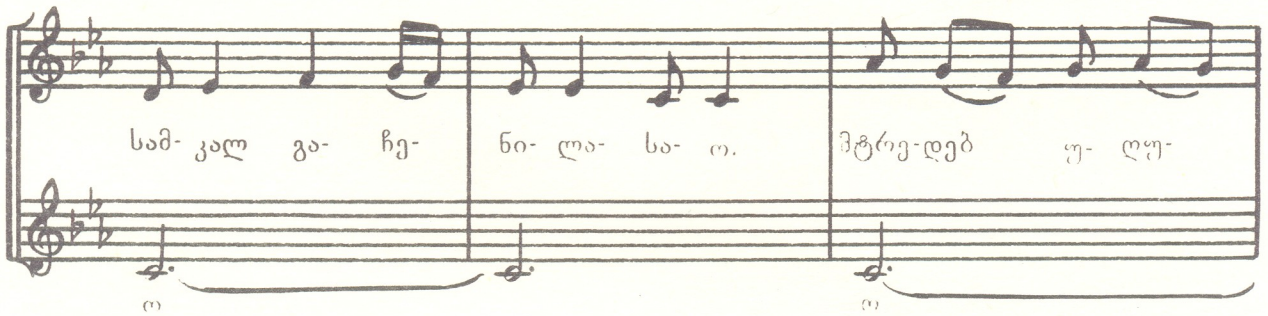

ნა-ნი, ნა-ნა, ნა-ნო- ი- ა, ე- ი ნა-ნო ქა-ლა- სა-ო,

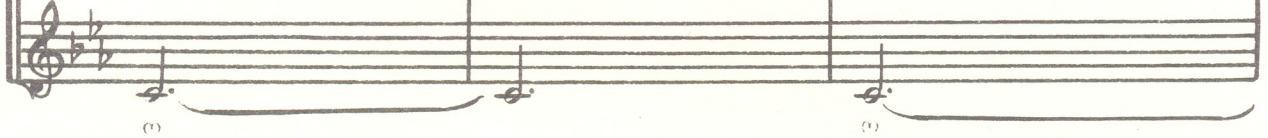
coro

mp

სამ-კალ გა-ჩე-ნი-ლა-სა-ო. მტრე-დებ უ-ლე-

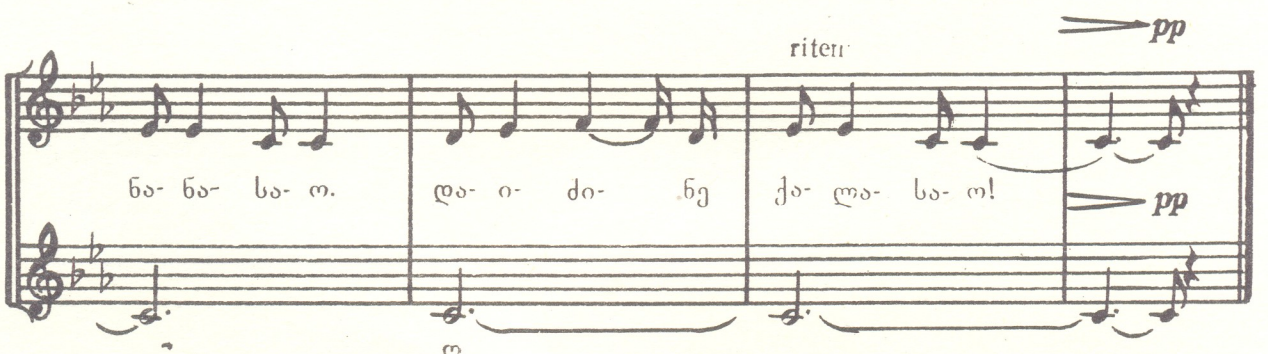

ლე-ნე-ბე-ნო, ან-გე-ლო-ზებ არ-წე-ბე-ნო. ქა-ლა-სა-ო,

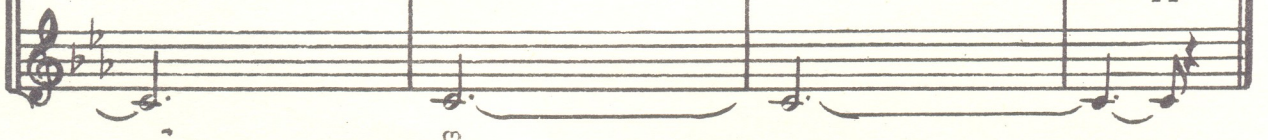

ნა-ნა-სა-ო. უმ-ღე-რებ-სა ქა-ლა-სა-ო. ნა-ნი, ნა-ნო.

riten. *pp*

ნა-ნა-სა-ო. და-ი-ძი-ნე ქა-ლა-სა-ო!

pp

ორი მგე — სიმღერა ლენინგე

(გურული)

ტექსტი მიხეილ ჭიბლაძისა. ასრულებდა ავტორი — ხალხური მომ-
 ლერალი ნესტორ ჭიბლაძე, 1947 წ.

Moderato

ჩონგური

mf

მგე- ო, ნუ სტი- რი, ი: ლი- ხი შე- გვი- მო- სე-

mf

ვო სხი- ვე- ბით, ოვ- დე- ლო- ა და!

შე- ნი მე- გობ- რის ცხე- და- რი მოპ- ფი- ნე ძარ-

გა- ლო- ტე- ბით, ოვ- დე- ლო- ა და!

ო- დი- ლა ვო- დე- ლა, ო- დი- ლა ვო- დე- ლა, ო- დი- ლა ვო- დე- ლა,

ო- დი- ლა ვო- დე- ლა,   ო- დე- ლი- ა

1-5.   6. *p*

და!   და!

p

1. მზეო ნუ სტირი; ლენინი შეგვიმოსევი სხივებით,
შენი მეგობრის ცხედარი მოჰფინე ძარგალიტებით
2. ვით გკადრო, მაგრამ თქვენს შორის დიდია განსხვავებანი,
შენ ძარტო ღღისით გვინათებ, ის კი ღამითაც მზე არი.
3. კარგია შენი სხივები, მაგრამ ის გულსა ვერ წვდება,
გარედან სახეს გვინათებს და ისევ უკან ბრუნდება.
4. ლენინის სხივი კი გულის და სულის სიღრმეს სწვდებაიან,
მოვევარის განსაკურნავად მტრებს ღაბჯარივით ხვდებაიან
5. ლენინის მოვლინებამდე ძარტო თქვენ გვეყავდი ნუგეში,
ვევლახვან მოძულეებული ვაბებოდით ჩვენ შენს უბეში.
6. მაგრამ თბებოდა სხეული, სული კვლავ იყინებოდა,
ვის ჩამოთვალოს, რამდენი ძეგლი უმწეოდ კვდებოდა.

ჩონგურს სიყუბი გავუბი

(გურული)

ტექსტი აკ. წერეთელისა. ასრულებდა მეჩონგურე ქალთა ანსამბლი.
ავტორი და ხელმძღვანელი ავქსენტო მეგრელიძე, 1936 წ.

Moderato

ჩონგური

mf

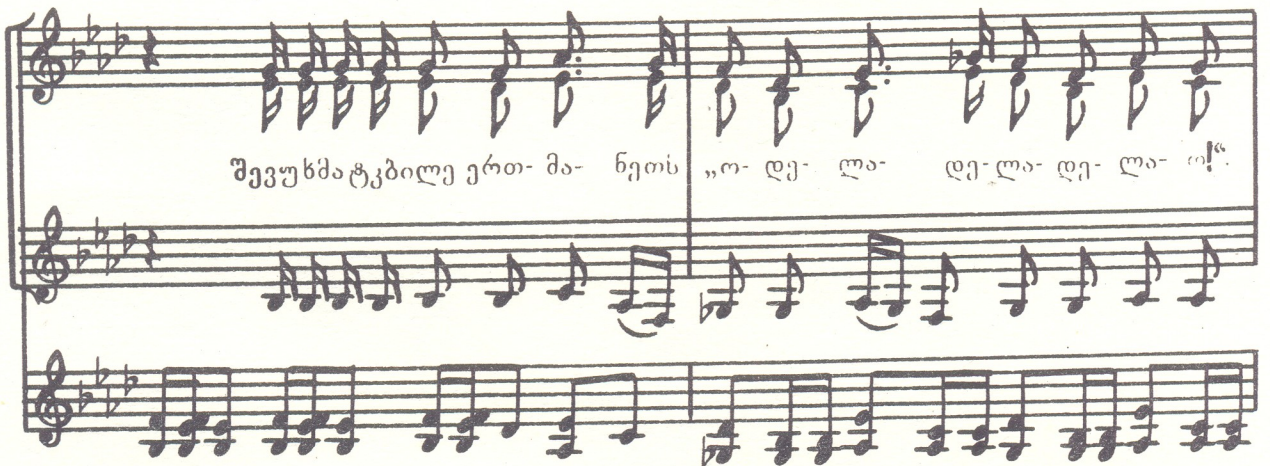

mf

ჩონ-გურსსი- მე- ბი გა- ვუ- ბი. მოვ- მარ- თე ნე- ლა- ნე- ლა- თ.

mf

მოვ- მარ- თე ნე- ლა- ნე- ლა- თ.

შევუხმატკბილე ერთ- მა- ნეთს „ო- დე- ლა- დე- ლა- დე- ლა- თ“.

1.2.3.4.	5.
	

1. ჩონგურს სიმები გავუბი,
 მოვმართე ნელა-ნელაო;
 შევეუხმატკბილე ერთმანეთს:
 „ოდელა-დელა-დელაო!“ (და!)
2. თავის ჰანგებზე, თავის ხმით
 წკრიალებს ერთად ყველაო,
 ერთიმეორის თანხმობით:
 „ოდელა-დელა-დელაო!“ (და!)
3. ერთი მათგანიც რომ გაწყდეს,
 მაშინვე უნდა შეველაო,
 რომ არ გაფუჭდეს ჩონგური,
 „ოდელა-დელა-დელაო!“ (და!)
4. ჩონგური საქართველოა,
 სიმები ჩვენ ვართ ყველაო,
 სხვადასხვა კუთხის მცხოვრებნი:
 „ოდელა-დელა-დელაო!“ (და!)
5. ერთობა ჩვენთვის ტახტია,
 მტრებისთვის სახრჩობელაო!...
 მტრებს „ვაი დელა“ ვაძახათ
 და ჩვენ ვთქვათ: „დელა-დელაო!“ (და!)

სიმღერა იაკობ გომეზაშვილზე

(ბურული)

ასრულებდნენ: მანანა აბშილავა, ამირან ბერაძე და ალექსანდრე ანანიძე. 1953 წ. ბათუმი.

Moderato

ჩონგური

ძირს ირ- მის ყვი- რილს უს- მენ- დნენ, ცა- ში ბულ- ბუ- ლის სტვე- ნა- სა.

ქართ- ლის გა- ქე- ლილ მხა- რე- ში შე- ნის ხმის გა- მო- ჩე- ნა- სა.

და!

The first system consists of three staves. The top staff is a vocal line with a single note 'და!' (da!) held over two measures. The middle staff is another vocal line with a similar note. The bottom staff is a piano accompaniment with a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes.

ო- რი-რა მ- ვო-რე-რა მ- რი-რა ნა- ნო- ნა

The second system consists of three staves. The top staff has two vocal lines with lyrics 'ო- რი-რა მ- ვო-რე-რა მ- რი-რა ნა- ნო- ნა'. The middle staff is a vocal line with a melodic line. The bottom staff is a piano accompaniment with a rhythmic pattern.

ო- რი- რა მ- რე- რა- შა რე- რა

The third system consists of three staves. The top staff has two vocal lines with lyrics 'ო- რი- რა მ- რე- რა- შა რე- რა'. The middle staff is a vocal line with a melodic line. The bottom staff is a piano accompaniment with a rhythmic pattern.

1.2.3.4.5. 6. და!

The fourth system consists of three staves. The top staff has two vocal lines with lyrics '1.2.3.4.5. 6. და!'. The middle staff is a vocal line with a melodic line. The bottom staff is a piano accompaniment with a rhythmic pattern. The system ends with a double bar line and a fermata over the final note.

1. ძირს ირმის ყვირილს უსმენდნენ, ცაში ბულბულის სტვენასა,
ქართლის გაქედილ მხარეში შენის ხმის გამოჩენასა.
2. მტრები ბევრჯერ პირს გიკრავდნენ, პირიდან გგლეჯდნენ ენასა,
მაგრამ ქართველ ხალხს მალამოდ აწვდიდი „დედა-ენასა“.
3. ქართველი ხალხის მოღვაწევ, დიდება შენსა მელანსა,
წინსვლა რომ გაუადვილე ბარათაშვილის მერანსა.
4. შენი ხმა რომ შეუერთე ვაჟას ჩონგურის ჟღერასა,
დიდი რუსთველის, აკაკის, ილიას პანგთა ბგერასა.
5. ნეტავი ცოცხალს გხედავდე, ეძმო დიდებულ ერასა,
უსმინო შენს სამშობლოში ქართველ მგოსანთა მღერასა.
6. ნახო საბჭოთა ქვეყანა, უცქირო მზიურს, ფერადსა,
ოქტომბრის შუქით მოსილსა, მშვიდობის დამცველ კერასა.

ლამის მეხრე ვარ

(ტანზური)

27

ქართული
მუსიკის ინსტიტუტი

Adagio

ასრულებდა მარტყოფის მომღერალთა გუნდი ქოყილა სამეკუ-
შვილის ხელმძღვანელობით, 1940 წ.

mf solo ლა- მის მე- ხრე ვარ, *mf* tutti ლა- მის მე- ხრე

ვარ, ტლუ ბი- ჭი, და
ა- რუ

ჰე! ნა- ბად- ში გა-
ლა- ლო და

ხვე- უ- ლი- ა, ჰე!
1.2.3.

solo გუთ- ნის ხარ- კა- მეჩხ ვლა- რა- ჯობ, ჰე!
4.

1. ლამის მეხრე ვარ, ტლუ ბიჭი, ნაბადში გახვეულია,
2. გუთნის ხარ-კამეჩხ ვლარაჯობ,უნდა ვხნა ანუულია.
3. ტოროლას მაინც არ მოვკლავ, ბევრიც რომ მქონდეს წამალი.
4. საწყალი ლამის მეხრისა ის არას კარგი მამალი.

თაგარ ქალი

(ქართლ-კახური)

ასრულებდა ქართლ-კახური მოძღვრალთა გუნდი. სოლიატები:
 დები — ეკატერინე და მარიამ თარხნიშვილები 1931 წ.

Andantino

solo *mf*

წა- ი- ყვა- ნეს თა- მარ ქა- ლი ქართველებმა, მთი- ელ- ნო და. *p*

mp tutti

წა- ი- ყვა- ნეს,

წა- ი- ყვა- ნეს თა- მარ ქა- ლი ქარ- თვე- ლებ- მა, მთი- ელ- ნო და,

mf

მო- წა- მე- ი- ე ხარ

შენ სა- ქარ- თვე- ლო!

solo

ლურ-ჯაცხე-ნი შე-უ-კახ-მეს თა-მარ ქალ-სა,
 დი-ღუ-ბე-ში ი-ქორ-წი-ლა თა-მარ ქალ-მა,

მთი-ელ-ნო და. > **p**

mp

tutti

ლურ-ჯა ცხე-ნი
 დი-ღუ-ბე-ში ი-ქორ-წი-ლა

მთი-ელ-ნო და.

ლურ-ჯა ცხე-ნი შე-უ-კახ-მეს თა-მარ ქალ-სა, მთი-ელ-ნო და.
 დი-ღუ-ბე-ში ი-ქორ-წი-ლა თა-მარ ქალ-მა, მთი-ელ-ნო და.

მო-წი-მე-ი-ე ხარ

შენ სა-ქარ-თვე-ლო!

1. **f** 2. **f**

ჩაუხტეთ და ჩაუხტეთ

(ქართულ-კახური)

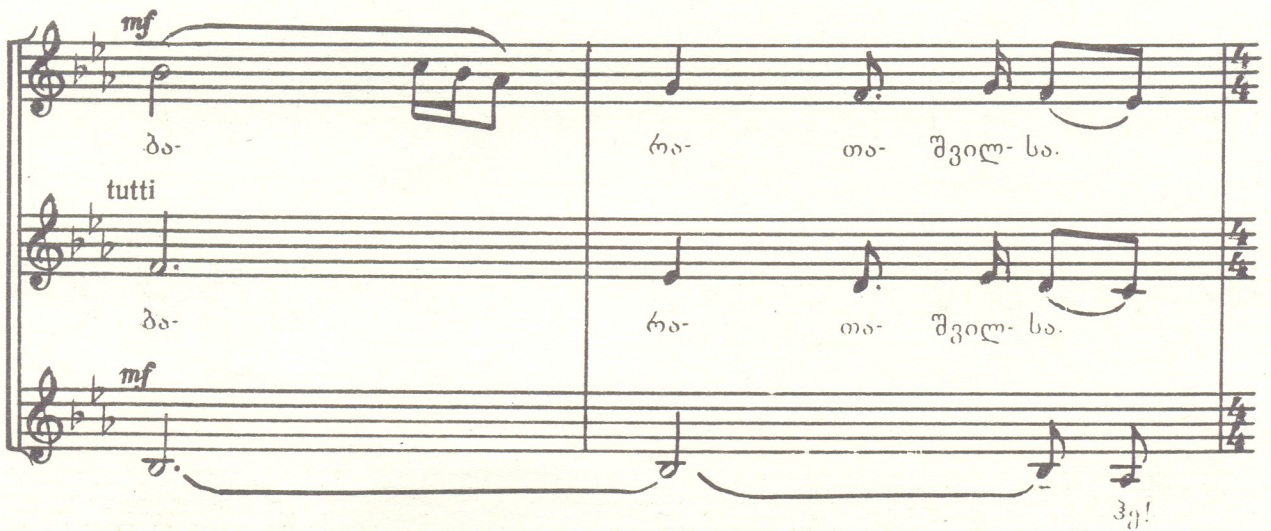
ასრულებდა ქართლ-კახური მომღერალთა გუნდი. სოლიატები:
დეზი — ეკატერინე და მარიამ თარხნიშვილები 1931 წ.

solo Andantino

სოლო *mf* ჩა- უხ- ტეთ; და ჩა- უხ- ტეთ

კორო *mf*

mf ბა- რა- თა- შვილ- სა.

tutti ბა- რა- თა- შვილ- სა.

mf ჰე!

ჩა- უხ- ტეთ, და ჩა- უხ- ტეთ ბა- რა- თა- შვილ-

ჩა- უხ- ტეთ და ჩა- უხ- ტეთ ბა- რა- თა- შვილ-

ჰე! ბა- რა- თა- შვილ-

სა. *solo*
სა. *ჰა!*
სა.

tutti ჰა- ლი და ლა- მა- ზი.
ჰა- ლი და ლა- მა- ზი.
მოვ- ტა- ცოთ და მოვ- ტა- ცოთ
ჰე! ჰე!

მოვ- ტა- ცოთ და მოვ- ტა- ცოთ ჰა- ლი,
მოვ- ტა- ცოთ და მოვ- ტა- ცოთ ჰა- ლი,
ჰე!

ჰა- ლი ლა- მა- ზი
ჰა- ლი ლა- მა- ზი
ჰე! *f*
ჰე! *f*
ჰე! *f*

დილაჲ ნანა

(მეგრული)

ასრულებდა მეზონგურე ქალთა ანსამბლი ავქსენტო მეგრელიძის ხელმძღვანელობით. სოლოს ასრულებდა ელენე ჭუბაბრია, 1936 წ.

Andante

coro A-I

solo A-II

coro A-III

ფონგური

mp

p

ა- სე

ნა- ნა, რი- რა- ვოა ნა- ნა, რა!

ნა- ნა, რი- რა- ვოა ნა- ნა, რა!

pp *riten* *a tempo* *p*

რი- რა- ვოა

ო- უ- ნა- ნა რი- რა- ვოა

რი- რა- ვოა

ნა- ნა, რი- რა- ვოა ნა- ნა,

ნა- ნა, რი- რა- ვოა ნა- ნა,

1.2.3. *pp*   4. *ppp*

და! *pp*   და! *ppp*

და! *pp*   და! *ppp*

pp   *ppp*

1. აბა ჩონგური! ქო ვთქუათუ
სკანი დო ჩქიმი გაჭირება.
2. ჩონგური სი მუ შეგიღებუ,
ვეგვგადვე განჩინება.
3. დუდი ოვილარი მაფუ,
საქმექ თეში გინიმართუ
4. უბედური ჩქიმი დუსუ
ირფელ ჭუა ჩქიმ და მურსუ.

ქართული თარგმანი:

1. აბა, ჩონგურო! ახლა ჩვენ ვთქვათ
მე და შენი გაჭირება!
2. მაგრამ შენ სად შეგიძლია
ამ ცხოვრების განჩინება?
3. მეწყერს მივცე თავი უნდა,
საქმე ისე აიბურდა.
4. უბედური ამას ვტირი,
ჩემკენ მოლის ყველა ჭირი.

ლილინი რონგურა

(მეგრული)

ასრულებდა ზუგდიდის მეჩონგურეთა ანსამბლი ქიონია და ბეგლარ აკობიების ხელმძღვანელობით, 1931 წ.

Moderato

ჩონგური

ოვ- დე- ლი- ა და ნა- ნი- ნა და!

ბა დე- ლა ოვ- დე- ლი- ა და ნა- ნი- ნა და!

ნა- ნა და!

ა- ბა დე- ლო ნა- ნა დე- ლო ნა- ნა ნა!

mp *mf*
mp *mf* ოვ- დე- ლო- ა რა ნა- ნი- ნა
 ნა- ნა

mp
 რა!
mp ა- ბა დე- ლო ოვ- დე- ლო- ა რა
 რა!

p
 ნა- ნი- ნა რა!
 ნა- ნა რა!
p

მხანოსური

(ავხაზური)

ასრულებდა ოჩამჩირის მომღერალთა გუნდი ახტამურ მარდანიას ხელმძღვანელობით.

Moderato

ქე- ა ვო რაე- და, ვა- რაე- და, ვა-

რაე- და ვა- რაე- და, რაე- და, რაე- და,

ო- რაე- და ვა- რაე- და, რაე- და ვა- რაე- და,

სი ვა- რაე- და რაე- და. ე- ჰე! ო- რაე- და

სი ვა- რაე- და ვა- რაე- და ვა- რაე- და

ვა- რაე- და

სიზღარა სტალინბრადზე

(ბურული)

ასრულებდა ავტორი — ნესტორ ჯიბლაძე. 1947 წ. ბათუმი.

Moderato

ჩონგური

The musical score consists of six systems. The first system shows two empty staves for piano and violin/viola, and a chonguri staff with a rhythmic accompaniment. The second, third, and fourth systems continue the chonguri accompaniment. The fifth system introduces a vocal line with the lyrics: მი-უ-ვა-ლი ვოლ-გის ზღუ-დე. The sixth system continues the chonguri accompaniment.

და ფო-ლა-დის ბა-რი-კა-დი,

ძლე-ვა-მო-სილ გა-მარ-ჯვე-ბას ღღეს გი-ლო-ცავს სტა-ლინ-გრა-დი.

ღღეს გი-ლო-ცავს სტა-ლინ-გრა-დი.

1.2.3.4.

სტა-ლინ-გრა-დი.

5.

ff

1. მიუვალი ვოლგის ზღუდე და ფოლადის ბარიკადი,
ძღვევამოსილ გამარჯვებას დღეს გილოცავს სტალინგრადი
2. აწყდებოდა მტრების ურდო, ვერაგულად მოსეული,
ესლა ყრია რკინის კართან მტრის ჯარები დამსხვრეული.
3. მომავალი! როცა ნახო ეგ მრისხანე ბრძოლის ველი,
დაიხსომე, აქ იბრძოდა ჩვენი ჯარი უძლეველი.
4. ვულში ჰქონდა ეწმინდესი სიყვარული ამ ქალაქის,
თვალწინ ედგა ბრძენი სახე მამისა და ამხანაგის.
5. უდრეკი და შეუვალი იდგა, როგორც ბარიკადი,
ასე სჭედდა გამარჯვებას ვოლგის ზღუდე — სტალინგრადი.

სი სოულ სი ხირა

(მეგრული)

ასრულდება სოხუმის მომღერალთა გუნდი კაწი ვეგეპკორის
ხელმძღვანელობით.

Andantino

p სი სო-ულ სი-ცი-რა სი-მა-ზა კვა-ლი ცი-რა.

p სი-მა-ზა კვა-ლი ცი-რა.

mp ო-სვი-სვი-ნა, ო-წვი-წვი-ნა,

mp ვო სკა-ნი, ვო სკა-ნი წავ-ლა. სკვა-მი ცი-რა. ნა!

p სი მუს-გო-რუ ჯგირ ბო-ში, სი მა-ზა-კვალ

სი-მა-ზა კვალ

თოლ გვი-რა, ნა-ნა წკუ-მა მობ-რწყინ-დი-ლო, შხვა-ლო მო-კო

შხვა-ლო მო-კო

p

სკვამი ცირა, ნა! ა-ბა ჯგირ სკვამ ცირა,

ა-ბა ჯგირ

თოფურ, თოფურ შანქარ სკან ნინა. ხვალე რინათ

mp *mf*

მობწყინდილო, ვო ართოვო ართო გებკე - თათ დინა.

mp *mf*

p *riten.* *mp*

და! ხვალე რინათ მობწყინდილო.

p *mp*

mf *mp* *pp*

ართო გებკე თათ დინა და!

mf *mp* *pp*

ართო ართო გებკე თათ დინა და!

ქართული თარგმანი:

სად მიდიხარ, სადა, ცირა.
შე მზაკვარო ჩემო ცირა.
თავს იფასებ, ინაზები,
ცისკარმა თუ შემოგცინა?
საქმროს შორ-შორ რას დაეძებ.
შე უღმერთო, თვალციმციმა.
დედაჩემთან მომეწყინა,
სხვაგან მინდა ვიყო, ცირა.
აბა, ასე, ტურფა ცირა,
თაფლი გცხია ენის ძირა
მარტო ყოფნა მომეწყინა,
ერთად გავიკეთოთ ბინა!

ფარინა

(აბხური)

ასრულებდა ქ. თბილისის ტრამვაი-ტროლეიბუსების მუშა-მოსამსახურეთა მომღერალი გუნდი თედო თურქაძის ხელმძღვანელობით, 1931 წ.

Andantino

ფა-რი-ნა და-ვა-ხოთ ბი-ჭო   ფა-რი-ნაც და-

ვა-გუ-გუ-ნოთ.   ფა-რი-ნა,
ფა-რი-ნა,
ფა-რი-ნა,

ფა-რი-ნა ბი-ჭო,   სულ ფა-რი-ნა,   ფა-რი-ნა!
ფა-რი-ნა ბი-ჭო,   სულ ფა-რი-ნა,   ფა-რი-ნა!
ფა-რი-ნა ბი-ჭო,   სულ ფა-რი-ნა,   ფა-რი-ნა!

1. ფარინა დაეცახოთ, ბიჭო, ფარინაც დავაგუგუნოთ.
2. ვაჟკაცი მიევარს გულადი, მოპირდაპირე მტერისა.
3. ვაჟკაცი მიევარს გულით მხნე, ლომისა მსგავსი ღონითა.
4. ვაჟკაცი მიევარს პურადი, მუღამ გამშლევი ხელისა,
5. საწყლისა შემბრალებელი და შემწე ქვრივ-ობლებისა.

სი ქოულ ბაგა

(მეზრული)

ასრულებდნენ: რემა შელევია, პორფილე გაბელია და ბიქტორ აბშილავა, 1932 წ. ცხაკაია.

A dagio

სი ქო- უ- ლა ბა- ტა

pp *mp*

მა ღო- მი- ტა- ლენ- ქო.

p *mp*

სი ქო- უ- ლა ბა- ტა

pp *mp*

მა ღო- მი- ტა- ლენ- ქო.

p *mp*

Piu mosso

ჭო-ფილ ვო- რექ, თოქილ ვო- რექ, ვა- გო- მი- ტა- ლენ-

pp

საქართველოს
მუსიკის ეროვნული
ცენტრი

p Poco a poco cresc

ქო- გურს გე- ნი- ა მონ- ტე- ბულ- სუ, ვე- შე- მი- ბრა- ლენ-

mf meno mosso

ქო. გურს გე- ნი- ა მონ- ტე- ბულ- სუ,

ვე- შე- მი- ბრა- ლენ- ქო.

Tempo I

1. *pp* *pp* 2.

სი გურს გე- ნი- ა მონ- ტე- ბულ- სუ

ვე- შე- მი- ბრა- ლენ- ქო.

შენ მიდიხარ, ბატა?
მარტო მტოვებ მე?
პყრობილი ვარ, გათოკილი,
ქართული თარგმანი:
არ გამიშვებ მე?
გულს გენია მოკიდებულს
არ შემიბრალებ?

ჩემო ნათლიალო

(იმერული)

ასრულებდა ქუთაისის პროფკავშირების მომღერალთა გუნდი
 ბიძინა ლომიძის ხელმძღვანელობით 1934 წ.

Moderato

mf ჩე- მო ნათ- ლი - დე- და- ო, ცე- ტა *mf*

მეხ- ქა- რე- ბა- ო, ლა- ლე ლა- ლე და

ლა- ლე, შენ კი გე- ნაც- ვა- ლე!

შო- რი გზი- დან მო- მა- ვა- ლი ცო- ტაც მე- ში-

f ვე- ბა- ო. ლა- ლე ლა- ლე და ლა- ლე, *f*

1-13. 14.

შენ კი გე-ნაც-ვა-ლე! ცვა-ლე!

1. ჩემო ნათლიდედაო, ცოტა მეჩქარებაო,
  - ა) მიმღერება: ლაღე, ლაღე და, ლაღე, შენ კი გენაცვალე!
  2. შორი გზიდან მომავალი ცოტაც მეშივებაო.
  3. პურის კვერი გამომიცხვე, ცომი ნუ იქნებაო.
  4. ხაჭაპური გამომიცხვე, ყველი გეშოვებაო.
  5. ყვინჩილეი დამიკალი, ყელსა მომიხდებაო.
  6. ვარიეი ქე გაუშვიდეღლად გაგეზრდებაო.
  7. ცოტა ღვინო ამომიღე, ჭურში გეშოვებაო.
  8. ჩემო ნათლიდედაო, ახლა მეჩქარებაო.
  9. შინ თუ ადრე არ მივედი, დედა გამიწყრებაო.
  10. უცნაური ცოლი მყავს, შინ არ დამიხვდებაო.
  11. მეზობლებთან გადავა, ვინცხას შეეყრებაო.
  12. არშიყობას დაუწყებენ, ვიცი შემიცდებაო.
  13. ახალგაზრდა კაცი ვარ, თავი მომეჭრებაო.
  14. ჩემო ნათლიდედაო, მიტომ მეჩქარებაო.
- 1) ყოველი სტრიქონის შემდეგ მიმღერება ემატება.

რად გინდა ქალი ლამაზი

(იმერული)

ასრულებდა ქუთაისის პროფკავშირების მომღერალთა გუნდი
ბიძინა ლოდოხვიძის ხელმძღვანელობით. 1934 წ.

Moderato mf

ა- რა- ლო, რად გინ- და ქა- ლი ლა- მა- ზი, mf პე ვა- რუ- დი- ლა

პე- ვა

ა- რა- ლო! ა- რუ ა- ლა- ლო, რა ომ- ში გა- მო- გად- გე- ბა,

პე ვა- რუ- დი- ლა ა- რა- ლო! ა- რა- ლო

პე- ვა

რად გინ- და ქა- ლი ლა- მა- ზი, რა ომ- ში გა- მო- გად- გე- ბა,

1.2.3.

ა- რუ- დი- ლა ვა- რა- ლო!

ა- რა- ლო მი- სი შემ- ყუ- რე ვაჟ- კა- ცი

ჯავ- რით შუ- ა- ზე გას- კდე- ბა. ა- რუ- დი- ლა ვა- რა- ლო!

riten *ff*

1. რად გინდა ქალი ლამაზი, რა ომში გამოგადგება.
2. ჩაიკვამს წითელ-ყვითელსა, გამოვა, გარეთ დადგება.
3. მისი შემყურე ვაჟკაცი ჯავრით შუაზე გასკდება.

მოგონება — მასსოვს პირველად
(მეგრული კილო)

ტექსტი გიორგი ჭალაღიდეღისა (შემოკლებით).
ასრულებდა ხალხური შემოქმედების რესპ. სახლის საგუნდო
კურსების მსმენელი ქსენია ვაშაძე (ფოთიდან), 1940 წ.

Moderato

T. I—II

B.

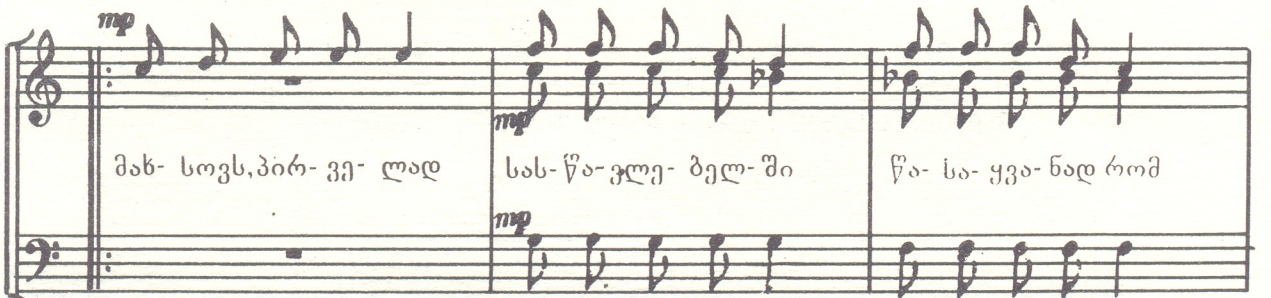

ჩონგური

მას- სოვს, პირ- ვე- ლად   სას- წა- ვლე- ბელ- ში   წა- სა- ყვა- ნად რომ

1) სკოლებში ეს ყველაზე უფრო მეტად გავრცელებული ვარიანტია.

მე გა- მამ- ზა- დეს,   მა- შინ ან- ბა- ნი   მომ-ცეს მე ხელ-ში   და შორ- სა გზა- სა

მე გა- ძაგ- ზავ- ნეს.   ნა!   და შორ- სა გზა- სა

მე გა- ძაგ- ზავ- ნეს.   ნა!   ნა!

1-13   14. *p*

1. მახსოვს, პირველად სასწავლებელში
წასაყვანად რომ მე გამამზადეს,
2. მაშინ ანბანი მომცეს მე ხელში
და შორსა გზასა მე გამაგზავნეს.
3. ვხედავდი, მინდვრებს რომ ვშორდებოდი,
ნაჩვევ ბაღებსაც ვეთხოვებოდი, —
4. დაღონებული მწარედ ვსტიროდი,
მაგრამ არავის ვებრალებოდი...
5. მხოლოდ ეს მახსოვს, — გამომყვა დედა
და მითხრა: „შვილო, კმარა, ნუ სტირი.
6. ვინც სახლში დარჩა, რა გააკეთა,
ვინ მოიშორა თავიდან ჭირი?
7. გიყვარდეს სწავლა, გულმოდგინება. —
შრომა და ტანჯვა ნუ გეზარება,
8. თუ შენი შრომა და შენი ტანჯვა
სამშობლოს რადმე გამოადგება...
9. ეცადე ძლიერ და გქონდეს სმენა. —
კარგია, შვილო, სწავლის შეძენა,
10. მაგრამ ამას გთხოვ ყველაზე უფრო.
არ დაივიწყო სამშობლო ენა:
11. მერწმუნე, რომა გამოცდილია. —
თუ საძირკველი დანგრეულია.
12. მაშინ კედლების აშენებისთვის
ყოველი შრომა დაკარგულია!“
13. ამ სიტყვებითა დედაც მომშორდა,
და ეს მას აქეთ დამამახსოვრდა.
14. რომ ის ამ სიტყვებს გრძნობით ამბობდა,
თვალთაგან ცრემლებს ფრქვევა გაჰქონდა.

5

გამომც. დ. სეფიაშვილი
Выпуск. Д. Сепиашвили

Заказ 106, Тираж 1200, Подписано к печати 28/V-81 г., Колич. форм 7,0
Формат бумаги 60×90

Нотопечатный и множительный цех Грузинского отделения Музфонда СССР
г. Тбилиси, ул. Павлова № 20

ფე 31/43

ფასი 1 მან.
Цена 1 руб. 75 კპ.
კოპ.